

**RAPORT Z REALIZACJI W 2010R.
PROJEKTU SYSTEMOWEGO
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W OPOLU LUBELSKIM:**

**„Program wsparcia społeczno – zawodowego osób opuszczających
placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze
oraz osób niepełnosprawnych z powiatu opolskiego”,**

**współfinansowanego przez Unię Europejską
z Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki**

Opole Lubelskie, luty 2011r.

SPIS TREŚCI

I Podstawy formalno – prawne realizacji projektu systemowego.....	3
1. Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL).....	3
2. Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013.....	3
3. Wytoczne merytoryczne i finansowe projektów systemowych pomocy społecznej.....	4
4. Umowa ramowa projektu systemowego PCPR w Opolu Lubelskim.....	4
II Założenia projektu systemowego PCPR w Opolu Lubelskim w 2010r.....	5
1. Cel ogólny i cele szczegółowe.....	5
2. Grupy docelowe.....	5
3. Działania przewidziane do realizacji.....	6
4. Zakładane rezultaty.....	7
5. Zespół projektowy.....	7
III Realizacja w 2010r. projektu systemowego PCPR w Opolu Lubelskim.....	9
1. Grupy docelowe objęte wsparciem.....	9
2. Zrealizowane działania.....	9
3. Osiągnięte rezultaty.....	12
Podsumowanie wyników badania ankietowego i obserwacji pracowników merytorycznych.....	13
IV Podsumowanie.....	24

I Podstawy formalno – prawne realizacji projektu systemowego

1. Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL)

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL), jako spójne zestawienie priorytetów, zawierające działania wieloletnie, dąży do efektywnego rozwoju zasobów ludzkich. Jego cel główny obejmuje wzrost zatrudnienia i spójności społecznej. Program ten umożliwia wykorzystanie środków Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce w latach 2007 – 2013.

PO KL składa się z 10 Priorytetów, które są realizowane na poziomie centralnym (cały kraj) oraz na poziomie regionalnym (województwa). W ramach komponentu centralnego środki przeznaczone są przede wszystkim na wsparcie efektywności struktur i systemów instytucjonalnych. Z kolei środki komponentu regionalnego, w głównej mierze przeznaczone są na wsparcie dla osób i grup społecznych.¹

2. Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013

Dokumentem precyzującym postanowienia PO KL jest „Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”. Zawiera informacje na temat możliwości i sposobów realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt systemowy „Program wsparcia społeczno – zawodowego osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze oraz osób niepełnosprawnych z powiatu opolskiego”, PCPR w Opolu Lubelskim realizuje w ramach:

Priorytetu VII PO KL: „Promocja integracji społecznej”,

Działania 7.1: „Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji”,

Poddziałania 7.1.2: „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie”.

Priorytet VII pozwala na podejmowanie działań, które zmierzają głównie do ułatwienia dostępu do rynku pracy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, a także do rozwijania instytucji ekonomii społecznej jako skutecznej formy integracji społeczno – zawodowej.²

Celem Działania 7.1 jest „rozwijanie aktywnych form integracji społecznej i umożliwianie dostępu do nich osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, oraz poprawa skuteczności funkcjonowania instytucji pomocy społecznej w regionie”.³

W Poddziałaniu 7.1.2 grupy docelowe (bezpośrednio korzystające ze wsparcia w ramach projektu systemowego) obejmują osoby, które znajdują się w wieku aktywności zawodowej, korzystają ze świadczeń pomocy społecznej, ponadto nie pozostają w zatrudnieniu lub są zatrudnione i zagrożone wykluczeniem społecznym z co najmniej jednego powodu spośród wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca o pomocy społecznej.⁴

Ponadto, do grup docelowych w Poddziałaniu 7.1.2 należy także otoczenie osób wykluczonych społecznie (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób wykluczonych społecznie) oraz jednostki organizacyjne pomocy społecznej i ich pracownicy (w zakresie upowszechniania pracy socjalnej).

¹ www.efs.gov.pl

² „Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013”

³ j.w. (s. 206)

⁴ „Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013”

3. Wytyczne merytoryczne i finansowe projektów systemowych pomocy społecznej

Merytoryczne zasady projektów systemowych pomocy społecznej określa dokument „Zasady przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013”.

Zgodnie z w/w dokumentem zadania projektu systemowego koncentrują się wokół przywrócenia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na rynek pracy oraz do integracji tych osób ze społeczeństwem (poprzez przywrócenie im zdolności lub możliwości zatrudnienia, uzyskanie wsparcia dochodowego oraz wyeliminowanie przeszkód napotykanych przez osoby i rodziny w procesie dostępu do praw i usług społecznych, a przez to wspierających ich powrót do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej). W tym celu stosuje się instrumenty aktywnej integracji, które obejmują działania w sferze aktywizacji zawodowej, społecznej, edukacyjnej, zdrowotnej.⁵

Finansowe ramy projektów współfinansowanych z EFS, w tym projektów systemowych, zakreślają dokumenty: „Zasady finansowania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki” oraz „Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013. Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”.

Obowiązki informacyjne i promocyjne projektodawców regulują „Wytyczne dotyczące oznaczania projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”, stanowiące załącznik do „Planu komunikacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013”.

4. Umowa ramowa projektu systemowego PCPR w Opolu Lubelskim

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu Lubelskim realizuje projekt systemowy „Program wsparcia społeczno – zawodowego osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze oraz osób niepełnosprawnych z powiatu opolskiego”, w oparciu o umowę nr POKL.07.01.02-06-001/08-00, z dnia 15 lipca 2008r., podpisaną z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Lublinie (aneksy do umowy ramowej: nr POKL.07.01.02-06-001/08-01 z 17 czerwca 2009r., nr POKL.07.01.02-06-001/08-02 z 7 kwietnia 2010r. oraz nr POKL.07.01.02-06-001/08-03 z 24 września 2010r.).

Umowa została zawarta na okres: 1 stycznia 2008r. – 31 grudnia 2013r.

Umowa określa m.in. obowiązki beneficjenta w zakresie: rozliczania projektu, sprawozdawczości i kontroli, promocji i informacji, a także zobowiązanie beneficjenta do otwarcia wyodrębnionego rachunku dla projektu i prowadzenia wyodrębnionej ewidencji wydatków projektu.

⁵ „Zasady przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013”

II Założenia projektu systemowego PCPR w Opolu Lubelskim w 2010r.

1. Cel ogólny i cele szczegółowe

Cel ogólny projektu systemowego „Program wsparcia społeczno – zawodowego osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze oraz osób niepełnosprawnych z powiatu opolskiego” to zwiększenie potencjału osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze oraz osób niepełnosprawnych w zakresie ich aktywności zawodowej i integracji ze społeczeństwem. Ponadto upowszechnienie pracy socjalnej poprzez zatrudnienie 2 pracowników.

Cele szczegółowe w 2010r. obejmowały:

- wobec osób niepełnosprawnych:
 - poprawę sprawności psychofizycznej,
 - wzrost poziomu umiejętności społeczno – zawodowych,
 - zwiększenie wiedzy na temat aktywnych metod poszukiwania pracy,
 - zwiększenie poziomu integracji społecznej;
- wobec osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze:
 - upowszechnienie i rozwój aktywnej integracji przez realizowanie indywidualnych programów usamodzielnienia z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji,
 - rozwój nowych form wsparcia: treningi kompetencji i umiejętności społecznych w Klubie Wychowanka,
 - podniesienie samooceny, poziomu kompetencji życiowych i umiejętności społeczno – zawodowych.

Cele projektu były zgodne z zapisami i celami: Narodowej Strategii Spójności, Priorytetu VII PO KL, Planu Działań na rok 2010, Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006 – 2020, Strategii Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego na lata 2005 – 2013, Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2009 – 2013, Powiatowego Programu Pomocy Dziecku i Rodzinie na lata 2009 – 2013.

2. Grupy docelowe

Beneficjenci ostateczni objęci w 2010r. wsparciem projektu systemowego PCPR w Opolu Lubelskim to mieszkańcy powiatu opolskiego korzystający z pomocy społecznej, nie pracujący lub zatrudnieni i będący w wieku aktywności zawodowej, należący do grup:

- osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze,
- osób niepełnosprawnych.

Ostatecznie, dla osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze przewidziano 31 miejsc na liście podstawowej uczestników projektu (w tym 7 osób kontynuowało udział w projekcie ze względu na wsparcie instrumentem aktywizacji edukacyjnej w 2008r. i 2009r. – sfinansowanie czesnego za naukę na studiach wyższych) oraz 2 miejsca na liście rezerwowej.

Natomiast dla osób niepełnosprawnych przewidziano 70 miejsc na liście podstawowej uczestników projektu oraz 1 miejsce na liście rezerwowej.

Rekrutacja uczestników projektu do w/w grup docelowych odbyła się na podstawie zgłoszeń złożonych w PCPR w wyznaczonym terminie oraz na podstawie dokumentacji gromadzonej w PCPR. Prowadzili ją: kierownik wydziału ds. opieki nad dzieckiem i rodziną i specjalista pracy socjalnej (w przypadku osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze) oraz inspektor (w przypadku osób niepełnosprawnych). Natomiast decyzję o zakwalifikowaniu osoby do projektu podjęła dyrektor PCPR.

3. Działania przewidziane do realizacji

Działania projektu systemowego skierowane do jego uczestników obejmowały następujące formy aktywnej integracji (realizowane w oparciu o podpisane z uczestnikami:

Aneksy do Indywidualnych Programów Usamodzielnienia – w przypadku osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze,
indywidualne umowy – w przypadku osób niepełnosprawnych):

- zadanie: aktywna integracja –
 - osoby opuszczające placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze:
 - instrument aktywizacji edukacyjnej: skierowanie i sfinansowanie zajęć w ramach podnoszenia kluczowych kompetencji o charakterze zawodowym lub zdobywania nowych kompetencji i umiejętności zawodowych umożliwiających aktywizację zawodową,
 - instrument aktywizacji edukacyjnej: sfinansowanie części kosztów nauki na poziomie wyższym dla osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze lub inne formy opieki zastępczej,
 - instrumenty aktywizacji społecznej (zajęcia w Klubie Wychowanka):
 - ✓ organizacja i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych, w tym kosztów zatrudnienia i działania osoby prowadzącej klub lub grupę,
 - ✓ organizacja i finansowanie poradnictwa i wsparcia indywidualnego oraz grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno – zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową,
 - 3 wyjazdy integracyjne m.in. do instytucji kultury – w ramach Klubu Wychowanka,
 - pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla 3 uczestników,
 - zakup laptopów 10 uczestnikom, którzy ukończą kurs komputerowy;
 - osoby niepełnosprawne:
 - instrumenty aktywizacji zdrowotnej, społecznej i zawodowej (15-dniowy pobyt rehabilitacyjny – szkoleniowy w ośrodku rehabilitacyjnym):
 - ✓ sfinansowanie kosztów zespołów ćwiczeń fizycznych usprawniających psychoruchowo, zgodnie z potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - ✓ organizacja i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych, w tym kosztów zatrudnienia i działania osoby prowadzącej klub lub grupę,
 - ✓ usługi wspierające aktywizację zawodową – organizacja i finansowanie usług doradcy zawodowego.

Pozostałe zadania obejmowały m.in.:

- zadanie: zarządzanie projektem – bieżącą realizacją projektu systemowego ze strony organizacyjnej;
- zadanie: promocja projektu – działania mające na celu informowanie i promowanie zastosowanego wsparcia jako współfinansowanego ze środków EFS;
- zadanie: praca socjalna – pracę zatrudnionych w PCPR pracowników merytorycznych, pracujących bezpośrednio z uczestnikami projektu systemowego oraz pracę nowozatrudnionych: pracownika socjalnego ds. osób niepełnosprawnych i referenta ds. osób niepełnosprawnych i realizacji projektu;
- zadanie: zasiłki i pomoc w naturze – wypłatę środków stanowiących wkład własny PCPR (pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki).

4. Zakładane rezultaty

Prognozowane rezultaty projektu systemowego obejmowały rezultaty twarde i miękkie (w tym w odniesieniu do każdej grupy docelowej).

Rezultaty twarde (ilościowe):

- 92 klientów pomocy społecznej zakończy udział w projekcie aktywnej integracji, w tym 47 osoby z terenów wiejskich,
- 101 osób zostanie objętych kontraktami socjalnymi (31 osób Aneksami do Indywidualnych Programów Usamodzielnienia, 70 osób indywidualnymi umowami).

Rezultaty miękkie (jakościowe):

Ogólne:

- podniesienie poziomu kompetencji życiowych i umiejętności zawodowych uczestników, umożliwiających im pełniejsze uczestnictwo w życiu społecznym, w tym aktywizację zawodową,
- podniesienie poziomu kompetencji PCPR w zakresie realizacji działań na rzecz aktywnej integracji,
- upowszechnienie pracy socjalnej.

Osoby opuszczające placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze:

- wyższy poziom umiejętności w zakresie pełnienia ról społecznych,
- wyższy poziom samodzielności i aktywności,
- zdobycie nowych i aktualizację posiadanych kwalifikacji zawodowych,
- identyfikacja własnych zasobów w kontekście aktywności zawodowej,
- silniejsza motywacja do podwyższania poziomu wykształcenia.

Osoby niepełnosprawne:

- wyższy poziom sprawności psychofizycznej,
- wyższy poziom umiejętności społeczno – zawodowych,
- wyższy poziom wiedzy na temat aktywnych metod poszukiwania pracy,
- wyższa aktywność społeczna/intensyfikacja kontaktów społecznych.

5. Zespół projektowy

W realizacji w 2010r. projektu systemowego PCPR w Opolu Lubelskim: „Program wsparcia społeczno – zawodowego osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze oraz osób niepełnosprawnych z powiatu opolskiego”, brał udział zespół projektowy w składzie:

- dyrektor PCPR – odpowiada za całościową realizację projektu;
- koordynator projektu (psycholog w PCPR w Opolu Lubelskim) – prowadzi sprawy organizacyjne (w tym sprawozdawczość, monitoring, promocję);
- referent ds. osób niepełnosprawnych i realizacji projektu – wspomaga koordynatora w prowadzeniu spraw organizacyjnych (w tym w sprawozdawczości, monitoringu, promocji);
- główny księgowy – wykonuje dyspozycje środkami pieniężnymi;
- specjalista ds. finansowo – księgowych – dekretuje i księguje dokumenty finansowe, przygotowuje wniosek o płatność;
- pracownicy wykonujący obowiązki pracownika socjalnego oraz inspektor – stosują procedurę kontraktu socjalnego (aneksy do indywidualnych programów usamodzielnienia oraz indywidualne umowy z osobami niepełnosprawnymi) w indywidualnej pracy z uczestnikami projektu.

Zgodnie z zapisami „Zasad przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013”, członkowie zespołu projektowego, za wkład pracy w realizację projektu systemowego, otrzymują dodatkowe wynagrodzenie w formie dodatku specjalnego (koordynator, pracownicy merytoryczni) lub nagrody (dyrektor, główny księgowy, specjalista ds. finansowo – księgowych) – finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Natomiast wynagrodzenie referenta ds. osób niepełnosprawnych i realizacji projektu oraz pracownika socjalnego ds. osób niepełnosprawnych było w całości wypłacane ze środków budżetu projektu systemowego.

III Realizacja w 2010r. projektu systemowego PCPR w Opolu Lubelskim

1. Grupy docelowe objęte wsparciem

W 2010r. wsparciem projektu systemowego „Program wsparcia społeczno – zawodowego osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze oraz osób niepełnosprawnych z powiatu opolskiego”, PCPR w Opolu Lubelskim objęto łącznie 101 osób, w tym 53 kobiety i 48 mężczyzn (dodatkowo 2 osoby, w trakcie realizacji projektu, zrezygnowały z udziału w nim – nie zawarły indywidualnej umowy i nie skorzystały ze wsparcia). 7 osób kontynuowało swój udział w projekcie ze względu na wsparcie ich instrumentem aktywizacji edukacyjnej w latach poprzednich.

Szczegółowo, w grupach docelowych znalazło się 31 osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze (wśród nich 19 kobiet i 12 mężczyzn) oraz 70 osób niepełnosprawnych (wśród nich 34 kobiety i 36 mężczyzn).

Zdecydowana większość osób (88) objętych wsparciem to osoby nieaktywne zawodowo, 4 miały status osoby bezrobotnej (w tym 2 – osoby długotrwale bezrobotnej), 8 było zatrudnionych (4 osoby były zatrudnione w średnich przedsiębiorstwach, 4 w administracji publicznej).

Wśród uczestników projektu systemowego znalazło się 49 osób z terenów wiejskich.

Wszystkie osoby opuszczające placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze były w wieku 18 – 25 lat. Wśród osób niepełnosprawnych znalazło się 5 osób w wieku 18 – 24 lata, 48 osób w wieku 25 – 54 lata oraz 17 osób w wieku 55 – 64 lata.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, w grupach docelowych znalazło się 30 osób z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i niższym, ponadto 56 osób z wykształceniem ponadgimnazjalnym, 6 z wykształceniem pomaturalnym oraz 9 osób z wykształceniem wyższym.

2. Zrealizowane działania

Działania zaplanowane do realizacji w 2010r. zrealizowano w całości.

Zadanie: zarządzanie projektem:

na bieżąco realizowano projekt systemowy ze strony organizacyjnej, w tym:

- kontynuowano strukturę zarządzania projektem i podział zadań;
- prowadzono rachunek bankowy na potrzeby realizacji projektu;
- zakupiono 6 zestawów komputerowych z oprogramowaniem, 3 drukarki oraz program antywirusowy na potrzeby realizacji projektu;
- zakupiono meble do pokoi biurowych;
- przeprowadzono szkolenie zespołu projektowego w zakresie wdrażania procedur standardu równości szans kobiet i mężczyzn;
- monitorowano realizowane działania.

Zadanie: promocja projektu:

podjęto działania mające na celu informowanie i promowanie zastosowanego wsparcia jako współfinansowanego ze środków EFS, w tym:

- poinformowano uczestników projektu i instytucje współpracujące oraz społeczność lokalną o współfinansowaniu zastosowanego wsparcia ze środków EFS;
- kontynuowano wizualizację projektu (m.in. dalsze oznakowanie budynku siedziby PCPR jako miejsce realizacji projektu);

- rozpowszechniano wśród uczestników projektu materiały promocyjne (torby i kubki z logo EFS);
- oznakowano sprzęt zakupiony na potrzeby realizacji projektu jako zakupiony ze środków EFS;
- zorganizowano plenerowe spotkanie promocyjno – integracyjne dla uczestników projektu;
- zakupiono pawilon promocyjny i wyposażające go meble, baner, roll up;
- wykonano publikację promocyjną w czasopiśmie („Panorama Lubelska”);
- zakupiono projektor multimedialny i ekran projekcyjny.

Zadanie: praca socjalna:

- 2 pracowników wykonujących obowiązki pracownika socjalnego prowadziło 31 aneksów do indywidualnych programów usamodzielnienia osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze,
- inspektor prowadził 70 indywidualnych umów z osobami niepełnosprawnymi,
- zatrudniono pracownika socjalnego ds. osób niepełnosprawnych oraz referenta ds. osób niepełnosprawnych i realizacji projektu.

Zadanie: aktywna integracja:

- przeprowadzono proces rekrutacji uczestników;
- podpisano i realizowano 31 aneksów do indywidualnych programów usamodzielnienia osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze, stosując założone formy aktywnej integracji:
 - instrument aktywizacji edukacyjnej: skierowanie i sfinansowanie zajęć w ramach podnoszenia kluczowych kompetencji o charakterze zawodowym lub zdobywania nowych kompetencji i umiejętności zawodowych umożliwiających aktywizację zawodową (osobom usamodzielnianym zostały sfinansowane: koszty uczestnictwa w samodzielnie wybranych kursach, szkoleniach, zakup pomocy naukowych – w tym podręczników),
 - instrument aktywizacji edukacyjnej: sfinansowanie części kosztów nauki na poziomie wyższym dla osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze lub inne formy opieki zastępczej (osobom usamodzielnianym została sfinansowana część czesnego na studiach wyższych),
 - instrumenty aktywizacji społecznej (zajęcia w Klubie Wychowanka):
 - ✓ organizacja i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych, w tym kosztów zatrudnienia i działania osoby prowadzącej klub lub grupę (osobom usamodzielnianym zostały zorganizowane i sfinansowane koszty uczestnictwa w poradnictwie grupowym „Być skutecznym w sytuacjach społecznych”, prowadzonym przez psychologa, w ogólnym wymiarze 12 spotkań x 4 godziny szkoleniowe, w tym sfinansowano koszty pomocy do zajęć i koszty żywienia),
 - ✓ organizacja i finansowanie poradnictwa i wsparcia indywidualnego oraz grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno – zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową (osobom usamodzielnianym zostały zorganizowane i sfinansowane koszty uczestnictwa w indywidualnych konsultacjach z psychologiem, w wymiarze 5 spotkań x 2 godziny szkoleniowe dla każdego uczestnika),
 - 3 wyjazdy integracyjne m.in. do instytucji kultury – w ramach Klubu Wychowanka (osoby usamodzielniane obejrzały spektakl w teatrze, zwiedziły Muzeum Powstania warszawskiego, wzięły udział w imprezie integracyjnej),
 - pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla 3 uczestników (osobom usamodzielnianym zostały zakupione materiały niezbędne do przeprowadzenia remontu i wyposażenia mieszkania, niezbędne urządzenia domowe, pomoce naukowe),
 - zakup laptopów 10 uczestnikom, którzy ukończyli kurs komputerowy;

- podpisano i realizowano 70 indywidualnych umów z osobami niepełnosprawnymi, stosując założone formy aktywnej integracji:
 - instrumenty aktywizacji zdrowotnej, społecznej i zawodowej (15-dniowy pobyt rehabilitacyjny – szkoleniowy w ośrodku rehabilitacyjnym):
 - ✓ sfinansowanie kosztów zespołów ćwiczeń fizycznych usprawniających psychoruchowo, zgodnie z potrzebami osób niepełnosprawnych (osobom niepełnosprawnym sfinansowano wstępne badania lekarskie zakończone zleceniem zabiegów leczniczych zabiegi medyczne (lecznicze) i ćwiczenia fizyczne usprawniające psychoruchowo w ramach rehabilitacji ogólnousprawniającej),
 - ✓ organizacja i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych, w tym kosztów zatrudnienia i działania osoby prowadzącej klub lub grupę (osobom niepełnosprawnym zorganizowano i sfinansowano koszty uczestnictwa w grupowym treningu skuteczności osobistej prowadzonym przez psychologa, w wymiarze 4 grupy x 2 spotkania x 5 godzin szkoleniowych),
 - ✓ usługi wspierające aktywizację zawodową – organizacja i finansowanie usług doradcy zawodowego (osobom niepełnosprawnym zostały zorganizowane i sfinansowane koszty uczestnictwa w grupowych warsztatach z zakresu aktywnego poszukiwania pracy – w wymiarze 4 grupy x 1 spotkanie x 5 godzin szkoleniowych, oraz poradnictwo indywidualne z zakresu określenia predyspozycji i możliwości zawodowych – w wymiarze spotkań x 2 godziny szkoleniowe dla każdego uczestnika).

Zadanie: zasiłki i pomoc w naturze:

wypłacono środki stanowiące wkład własny PCPR (pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki).

Na realizację w 2010r. w/w zadań Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu Lubelskim przyznano kwotę ogółem: 745.633,41 zł, w tym dotacja ze środków EFS wyniosła: 667.341,56 zł, natomiast zakładany wkład własny: 78.291,85 zł.

Zestawienie zrealizowanych w 2010r. wydatków na działania w projekcie przedstawia poniższa tabela.

Tab. 1. Zestawienie zrealizowanych w 2010r. wydatków na działania w projekcie

Nazwa zadania	Zrealizowana kwota wydatków
Koszty bezpośrednie	
Zadanie: zarządzanie projektem	75.686,82 zł
Zadanie: promocja projektu	25.472,15 zł
Zadanie: praca socjalna	56.573,43 zł
Zadanie: aktywna integracja	496.804,99 zł
Zadanie: zasiłki i pomoc w naturze (wkład własny)	78.290,55 zł
Koszty pośrednie	
Nie dotyczy	12.797,22 zł
OGÓŁEM	745.625,16 zł

Rynkowe ceny usług i towarów różniły się nieco od planowanych w budżecie projektu kwot, w związku z czym nie wydatkowano dokładnie całej kwoty projektu ogółem. Z kolei wydatki zadania: zasiłki i pomoc w naturze, to wkład własny projektodawcy, który stanowi 10,5% kosztów ogółem projektu systemowego – zatem zmniejszenie kosztów ogółem spowodowało zmniejszenie wypłaconego wkładu własnego.

3. Osiągnięte rezultaty

Realizacja całości działań zaplanowanych w projekcie systemowym „Program wsparcia społeczno – zawodowego osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze oraz osób niepełnosprawnych z powiatu opolskiego” oraz informacje zwrotne (w formie ankiet oceniających) udzielane przez uczestników projektu pracownikom merytorycznym pracującym bezpośrednio z grupami docelowymi, oraz obserwacje pracowników merytorycznych, pozwalają wnioskować, iż założone rezultaty miękkie zostały w dużej mierze osiągnięte, w tym przede wszystkim rezultat ogólny: podniesienie poziomu kompetencji życiowych i umiejętności zawodowych uczestników, umożliwiającym im pełniejsze uczestnictwo w życiu społecznym, w tym aktywizację zawodową.

Ponadto, PCPR – jako realizator projektu systemowego – dzięki stosowaniu innych niż dotychczas, uzupełniających, instrumentów wspierania swych podopiecznych, podniosło poziom własnych kompetencji w zakresie realizacji działań na rzecz aktywnej integracji. Ponadto, poprzez zatrudnienie 2 pracowników, upowszechniało pracę socjalną.

Stopień osiągnięcia szczegółowych rezultatów miękkich – w odniesieniu do każdej grupy docelowej projektu systemowego, przedstawia „Podsumowanie wyników badania ankietowego i obserwacji pracowników merytorycznych”, znajdujące się w dalszej części niniejszego Raportu.

Jeśli chodzi o rezultaty twarde, to każdy uczestnik projektu systemowego zrealizował założoną dla niego w 2010r. tzw. ścieżkę reintegracji – zgodnie z aneksem do indywidualnego programu usamodzielnienia lub indywidualną umową. Mimo to w całej grupie uczestników znalazły się 4 osoby (opuszczające placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze), które ze względu na kontynuację wsparcia instrumentem aktywizacji edukacyjnej (sfinansowanie części czynszu za naukę na studiach wyższych), w 2011r. będą traktowane jako uczestnicy kontynuujący udział w projekcie.

Stopień realizacji wskaźników założonych rezultatów twardych przedstawia poniższa tabela.

Tab. 2. Stopień realizacji wskaźników rezultatów twardych

Nazwa wskaźnika	Zakładana wartość liczbowa	Zrealizowana wartość liczbowa	Stopień realizacji wskaźnika
Liczba uczestników projektu objętych aneksami do indywidualnych programów usamodzielnienia	31	31	100%
Liczba uczestników projektu objętych indywidualnymi umowami	70	70	100%
Liczba uczestników projektu, którzy ukończą projekt	92	97*	105%
Liczba uczestników projektu z terenów wiejskich, którzy ukończą projekt	47	49	104%

* zgodnie z zapisami „Zasad przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013 4 osoby opuszczające placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze w 2011r. kontynuują udział w projekcie systemowym ze względu na kontynuację wsparcia instrumentem aktywizacji edukacyjnej

Podsumowanie wyników badania ankietowego i obserwacji pracowników merytorycznych

Na badanie ankietowe podsumowujące udział uczestników w 2010r. w projekcie systemowym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu Lubelskim składają się następujące narzędzia kwestionariuszowe:

- „Ocena własnych zasobów uczestnika projektu systemowego” wypełniana przez uczestnika po podpisaniu deklaracji uczestnictwa w projekcie,
- „Ocena własnych zasobów uczestnika projektu systemowego” wypełniana przez uczestnika po zakończeniu udziału w projekcie,
- „Ankieta oceniająca udział w 2010r. w projekcie systemowym” – pod kątem organizacyjnym (wypełniana przez uczestnika po zakończeniu udziału w projekcie).

Z kolei podsumowaniem obserwacji pracowników merytorycznych udziału uczestników w projekcie systemowym, są zgeneralizowane wnioski wyciągnięte z opinii wystawianych uczestnikom po podpisaniu deklaracji uczestnictwa w projekcie oraz po zakończeniu ich udziału w projekcie, przez następujących pracowników:

- kierownika wydziału ds. opieki nad dzieckiem i rodziną,
- specjalistę pracy socjalnej,
- inspektora.

W/w pracownicy merytoryczni pracowali bezpośrednio z uczestnikami projektu.

Każdą z w/w ankiet wypełniło 101 uczestników. Są to wszyscy uczestnicy, którzy w 2010r. zrealizowali opracowaną dla nich ścieżkę reintegracji: 31 osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze (realizowały założenia zawarte w Aneksach do Indywidualnych Programów Usamodzielnienia) oraz 70 osób niepełnosprawnych (realizowały założenia zawarte w indywidualnych umowach).

Podobnie, w aktach każdego ze 101 uczestników znajdują się po 2 opinie wystawione przez poszczególnych pracowników merytorycznych: jedna opinia wystawiona po podpisaniu przez uczestnika deklaracji uczestnictwa w projekcie oraz jedna opinia wystawiona po zakończeniu jego udziału w projekcie.

Ze względu na rezygnację z dalszego udziału w projekcie (przed podpisaniem stosownych umów) ankiety i opinie 2 uczestników projektu nie zostały uwzględnione w niniejszym raporcie.

W przypadku każdego ocenianego przez uczestników własnego zasobu (w obydwu grupach), po zakończeniu udziału w projekcie nastąpiło wyraźne przesunięcie ocen w stronę wyższych stopni – generalnie udział w projekcie sprawił, że uczestnicy lepiej poznali swoje zasoby oraz podwyższyli ich poziom.

Np. duża grupa osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze deklaruje, iż zwiększyła swoją samodzielność i aktywność, podwyższyła kwalifikacje zawodowe oraz podniosła swoją motywację do podwyższania poziomu wykształcenia. Poprawiła także samoocenę, umiejętność autoprezentacji, skutecznego porozumiewania się z ludźmi oraz radzenia sobie z trudnościami.

Z kolei osoby niepełnosprawne obserwują u siebie wyraźną poprawę sprawności psychofizycznej, umiejętności radzenia sobie z trudnościami, większą chęć nawiązywania kontaktów z ludźmi oraz aktywność w tym zakresie. Ponadto, osoby te zwracają uwagę na lepszą znajomość własnych predyspozycji zawodowych.

Prawie każdy uczestnik projektu systemowego ocenił organizację przez PCPR w Opolu Lubelskim jego udziału w projekcie systemowym jako dobrą. Nikt nie ocenił jej jako złej, a tylko 1 osoba jako przeciętną.

**WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO
W GRUPIE UCZESTNIKÓW PROJEKTU SYSTEMOWEGO:
osoby opuszczające placówki opiekuńczo – wychowawcze
i rodziny zastępcze**

**„Ocena własnych zasobów uczestnika projektu systemowego”
wypełniana przez uczestnika po podpisaniu deklaracji uczestnictwa w projekcie**

**„Ocena własnych zasobów uczestnika projektu systemowego”
wypełniana przez uczestnika po zakończeniu udziału w projekcie**

Oceny wypełniło 31 uczestników, w tym:
12 mężczyzn (co stanowi 39% tej grupy),
19 kobiet (co stanowi 61% tej grupy).

Wypełniając oceny, uczestnicy określali stopień posiadanych przez nich zasobów – poprzez zakreślenie jednej cyfry na skali od 0 do 4, gdzie:
„0” oznacza „nie posiadam”,
„4” oznacza „posiadam w dużym stopniu”.

a) znajomość własnych zasobów

W momencie rozpoczynania udziału w projekcie 40% uczestników określiło swoją znajomość własnych zasobów jako znajdującą się na poziomie średnim, a prawie połowa (48%) jako znajdującą się na poziomie powyżej średniego. Niewielka grupa uważa, że jej znajomość własnych zasobów znajduje się na niskim poziomie (6%). Pojedyncze osoby stwierdziły, iż nie znają własnych zasobów w ogóle lub też znają je bardzo dobrze (po 3%).

Z kolei po zakończeniu udziału w projekcie już nieco ponad połowa uczestników oceniła swoją znajomość własnych zasobów jako znajdującą się na poziomie powyżej średniego (52%), a około $\frac{1}{3}$ jako znajdującą się na poziomie wysokim (32%). W opinii dużo mniejszej części uczestników jej znajomość własnych zasobów znajduje się na poziomie średnim (13%). Pojedyncze osoby oceniają ją jako niską (3%), a nikt nie stwierdził, iż po zakończeniu udziału w projekcie nie zna własnych zasobów (0%) – są to wartości niższe niż po rozpoczęciu udziału w projekcie.

b) samodzielność

Po rozpoczęciu udziału w projekcie 42% uczestników stwierdziło, że ich samodzielność znajduje się na poziomie powyżej średniego, blisko $\frac{1}{3}$ – na poziomie średnim (29%). Posiadanie dużej samodzielności zadeklarowało 23% uczestników. Niewielka grupa oceniła swoją samodzielność jako małą (6%). Nikt nie stwierdził, że jest niesamodzielny (0%).

Po zakończeniu udziału w projekcie wyraźnie zwiększył się odsetek uczestników, którzy swoją samodzielność oceniają jako wyższą niż średnia – 52%, oraz jako dużą – 45%. Z kolei znacznie zmniejszył się odsetek tych uczestników, którzy stwierdzają, iż ich samodzielność jest średnia – 3%. Po zakończeniu udziału w projekcie już żaden uczestnik nie ocenia swojej samodzielności jako małej (0%). Nadal nikt nie stwierdza, iż nie jest samodzielny (0%).

c) aktywność

Po rozpoczęciu udziału w projekcie ponad połowa uczestników twierdziła, że jest aktywna w stopniu powyżej średniego (58%), a ponad $\frac{1}{3}$ – w stopniu średnim (36%). Niewielka grupa oceniła swoją aktywność jako niską (6%). Nikt nie stwierdził, że nie jest aktywny w ogóle ani wysoce aktywny (po 0%).

Po zakończeniu udziału w projekcie odsetek tych uczestników, którzy postrzegają swoją aktywność jako wyższą niż średnia pozostał taki sam (58%). Natomiast bardzo wyraźnie wzrósł odsetek tych, którzy twierdzą, iż są wysoce aktywni (36%), a znacząco zmalał odsetek tych, którzy oceniają swoją aktywność jako średnią (6%). Po zakończeniu udziału w projekcie już żaden uczestnik nie stwierdził, iż prezentuje niską aktywność (0%). Nadal żaden uczestnik nie twierdzi, iż nie jest w ogóle aktywny (0%).

d) kwalifikacje zawodowe

(zestaw wiedzy i umiejętności wymaganych do realizacji zadań zawodowych)

Po rozpoczęciu udziału w projekcie nieco ponad połowa uczestników uznała, że posiada kwalifikacje zawodowe w stopniu średnim (55%), a około $\frac{1}{4}$ uczestników – w stopniu powyżej średniego (26%). Niewielkie grupy uczestników oceniły swoje kwalifikacje zawodowe jako niskie (6%) lub stwierdziły ich brak u siebie (10%). Pojedyncze osoby uważały, iż posiadają kwalifikacje zawodowe w wysokim stopniu (3%).

Po zakończeniu udziału w projekcie już ponad połowa uczestników (55%) stwierdziła, że ich kwalifikacje zawodowe znajdują się na poziomie powyżej średniego, natomiast około $\frac{1}{4}$ uczestników – na poziomie średnim (26%). Prawie $\frac{1}{5}$ ocenia swoje kwalifikacje zawodowe jako wysokie (16%) – jest to wartość kilkukrotnie wyższa niż po rozpoczęciu udziału w projekcie. Po zakończeniu udziału w projekcie już żaden uczestnik nie stwierdził, że nie posiada kwalifikacji zawodowych lub posiada je w niskim stopniu (po 0%).

3% uczestników – po zakończeniu udziału w projekcie – nie odpowiedziało na to pytanie lub wybrało więcej niż 1 dozwoloną odpowiedź.

e) motywacja do podwyższania poziomu wykształcenia

Nieco ponad połowa uczestników (52%), w momencie rozpoczynania udziału w projekcie stwierdziła, że ich motywacja do podwyższania poziomu wykształcenia jest wyższa niż średnia. Około $\frac{1}{3}$ uczestników oceniła ją jako wysoką (32%), a ponad $\frac{1}{10}$ jako średnią (13%). Tylko 3% uczestników stwierdziło, że ich motywacja do podwyższania poziomu wykształcenia była niska. Nikt nie przyznał, iż nie jest zmotywowany w w/w zakresie (0%).

Po zakończeniu udziału w projekcie prawie dwukrotnie wzrósł odsetek tych uczestników, którzy swoją motywację do podwyższania poziomu wykształcenia oceniają jako wysoką (61%), a wyraźnie zmalał odsetek tych, którzy swoją motywację określają jako wyższą niż średnia (29%). Na nieco niższym poziomie znalazł się odsetek uczestników, którzy swoją motywację oceniają jako średnią (10%). Po zakończeniu udziału w projekcie już żaden uczestnik nie twierdzi, że ma niską motywację do podwyższania poziomu wykształcenia (0%). Nadal nikt nie deklaruje braku w/w motywacji (0%).

f) wysoka samoocena

W momencie rozpoczynania udziału w projekcie nieco ponad $\frac{2}{3}$ uczestników stwierdziło, iż posiada wysoką samoocenę na poziomie średnim (69%), a prawie $\frac{1}{5}$ – na poziomie powyżej średniego (19%). Pojedyncze osoby określiły posiadanie wysokiej samooceny na poziomie wysokim i niskim oraz stwierdziły jej brak (po 3%).

3% uczestników, po rozpoczęciu udziału w projekcie, nie odpowiedziało na to pytanie lub wybrało więcej niż 1 dozwoloną odpowiedź.

Z kolei po zakończeniu udziału w projekcie już ponad połowa uczestników oceniła, iż ma wysoką samoocenę na poziomie powyżej średniego (55%), a ponad $\frac{1}{4}$ na poziomie średnim (29%).

Niewielka grupa stwierdziła, iż jest to poziom wysoki (13%) – jednak wartość ta jest kilkakrotnie wyższa niż po rozpoczęciu udziału w projekcie. Pojedyncze osoby nadal wskazują poziom niski (3%). Po zakończeniu projektu już nikt nie stwierdził, że w ogóle nie ma wysokiej samooceny (0%).

g) autoprezentacja

Po rozpoczęciu udziału w projekcie $\frac{2}{5}$ uczestników określiło swoją umiejętność autoprezentacji jako średnią (40%), niewielu mniej jako wyższą niż średnia (35%). Prawie $\frac{1}{5}$ uczestników stwierdziła, iż nie posiada umiejętności autoprezentacji (19%). Tylko 6% uczestników stwierdziło, że ich umiejętność autoprezentacji była niska.

Po zakończeniu udziału w projekcie wyraźnie wzrósł odsetek tych uczestników, którzy swoją umiejętność autoprezentacji oceniają jako wyższą niż średnia (58%) lub niską (13%), a zmalał odsetek tych, którzy tę umiejętność uważają za średnią (16%) lub twierdzą, że nie posiadają jej w ogóle (0%). Ponadto pojawiła się wyraźna grupa tych, którzy swoją umiejętność autoprezentacji oceniają jako wysoką (13%).

h) umiejętność skutecznego porozumiewania się z ludźmi

Po rozpoczęciu udziału w projekcie $\frac{4}{5}$ uczestników uważało, że ich umiejętność skutecznego porozumiewania się z ludźmi znajdowała się na poziomie powyżej średniego (81%). Prawie $\frac{1}{5}$ twierdziła, że jest to poziom średni (19%). Żaden uczestnik nie ocenił swojej umiejętności skutecznego porozumiewania się z ludźmi jako wysokiej i niskiej oraz żaden nie podał, że jej w ogóle nie posiada (po 0%).

Po zakończeniu udziału w projekcie już ponad połowa uczestników (55%) stwierdziła, że ich umiejętność skutecznego porozumiewania się z ludźmi znajduje się na poziomie wysokim, a prawie $\frac{1}{3}$ – na poziomie powyżej średniego (32%). 13% uczestników tę swoją umiejętność oceniło na poziomie średnim. Nadal nikt nie określił jej jako niskiej ani nie stwierdził jej braku (po 0%).

i) umiejętność radzenia sobie z trudnościami

Po rozpoczęciu udziału w projekcie ponad połowa uczestników określiła swoją umiejętność radzenia sobie z trudnościami na poziomie powyżej średniego (58%), nieco mniej niż $\frac{1}{3}$ uczestników (29%) – na poziomie średnim. Posiadanie niskiej umiejętności radzenia sobie z trudnościami zadeklarowało 10% uczestników, a wysokiej – 3%. Żaden z uczestników nie stwierdził, że nie posiada tej umiejętności (0%).

Po zakończeniu udziału w projekcie bardzo duży wzrost ocen nastąpił w przypadku poziomu wysokiego – 45% uczestników, a zmalał w przypadku poziomu wyższego niż średni (42%) oraz średniego (13%). Po zakończeniu udziału w projekcie nie ma już uczestników, którzy swoją umiejętność radzenia sobie z trudnościami oceniają jako niską (0%). Nadal nie ma uczestników, którzy twierdzą, iż nie posiadają tej umiejętności (0%).

Obserwacje pracowników merytorycznych

Wnioski kierownika wydziału ds. opieki nad dzieckiem i rodziną i specjalisty pracy socjalnej z opinii o uczestnikach projektu systemowego: osobach opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze, wystawionych po podpisaniu deklaracji uczestnictwa w projekcie oraz po zakończeniu udziału w projekcie:

„W 2010r. 31 wychowanków rodzin zastępczych lub placówek opiekuńczo – wychowawczych uczestniczyło w projekcie systemowym: „Program wsparcia społeczno – zawodowego osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze oraz osób

niepełnosprawnych z powiatu opolskiego”. W tej grupie 7 wychowanków kontynuowało udział w projekcie systemowym z poprzednich lat.

Wychowankowie zostali objęci instrumentami aktywizacji edukacyjnej, w ramach których wszyscy uczestniczyli w kursach i szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje zawodowe, ponadto 7 osobom kontynuującym udział w projekcie sfinansowano część kosztów czesnego za studia wyższe.

W Klubie Wychowanka wszyscy wychowankowie zostali objęci wsparciem instrumentów aktywizacji społecznej, to jest: wzięli udział w grupowym poradnictwie „Jak być skutecznym w sytuacjach społecznych” oraz w indywidualnym poradnictwie psychologicznym. Ponadto zorganizowano dla nich 3 wyjazdy integracyjne, m.in. do instytucji kultury.

Z kolei w ramach cross-financingu 10 osobom sfinansowano zakup laptopów z oprogramowaniem, natomiast 3 osobom sfinansowano pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Uczestnictwo wychowanków w projekcie systemowym w roku 2010 w znaczny sposób przyczyniło się do podniesienia ich kompetencji społecznych i zawodowych.

Przeważająca większość w/w wychowanków wykazała chęć podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych i umiejętności społecznych. Większość ma także świadomość swoich możliwości i ograniczeń (brak zaplecza finansowego, brak wsparcia ze strony rodziców biologicznych, a czasem i zastępczych). Jak twierdzą, udział w projekcie systemowym stworzył im możliwość ukończenia specjalistycznych kursów zgodnych z ich predyspozycjami oraz z kierunkiem podjętej nauki czy też ich marzeniami.

Część wychowanków wymagała stałej kontroli i motywowania do podejmowania działań zmierzających do poprawy ich sytuacji życiowej, co w konsekwencji pozwoli im na podjęcie zatrudnienia i ekonomiczną samodzielność.

Niektórzy nie zrealizowali wszystkich zadań zawartych w aneksach do Indywidualnych Programów Usamodzielnienia, np. nie ukończyli jednego z kursów. Jeden z wychowanków, z uwagi na fakt, iż jest osobą niesłyszącą, miał dużą trudność w znalezieniu kursu zgodnego ze swoimi zainteresowaniami.

Jedna z wychowanek miała bardzo duże trudności adaptacyjne, nie nawiązywała żadnych kontaktów z rówieśnikami. Wymagała ciągłego kierowania. Zrealizowała cele założone w aneksie na rok 2010, jednakże z dużą niechęcią odnosiła się do integracji z innymi uczestnikami projektu. Można stwierdzić, że uczestnictwo w projekcie było dla niej bardzo dużym wyzwaniem.

Wsparcie w/w uczestników projektu systemowego realizowane było w ich najbliższej okolicy (miejscu zamieszkania, nauki), w siedzibie PCPR oraz podczas wyjazdów integracyjnych. Większości uczestników bardzo podobała się ostatnia z w/w forma integracji, i z drugiej strony – pracownikom socjalnym dała możliwość głębszego poznania podopiecznych, nie tylko podczas załatwiania spraw urzędowych, ale także w czasie wolnym”.

Ankieta oceniająca udział w 2010r. w projekcie systemowym – pod kątem organizacyjnym wypełniana przez uczestnika po zakończeniu udziału w projekcie

Ankiety wypełniło 31 uczestników, w tym:
12 mężczyzn (co stanowi 39% tej grupy),
19 kobiet (co stanowi 61% tej grupy).

1. Jaka jest Pani/Pana ogólna ocena organizacji przez PCPR w Opolu Lubelskim Pani/Pana udziału w projekcie systemowym?

Wszyscy uczestnicy organizację przez PCPR w Opolu Lubelskim ich udziału w projekcie systemowym uważają za dobrą (100%). Nikt nie ocenił jej jako przeciętnej lub złej (po 0%).

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

2. Co się Pani/Panu podobało w organizacji Pani/Pana udziału w projekcie systemowym?

Ze względu na możliwość udzielenia przez jednego uczestnika kilku odpowiedzi znajdujących się w różnych kategoriach, suma % uczestników udzielających odpowiedzi nie wynosi 100%.

Około $\frac{1}{3}$ uczestników stwierdza, iż najbardziej podobały jej się organizowane w projekcie systemowym wyjazdy integracyjne (32%).

Prawie $\frac{1}{4}$ uczestników docenia możliwość uczestniczenia w kursach lub szkoleniach (23%).

Nieco mniej niż $\frac{1}{5}$ twierdzi, że w organizacji jej udziału w projekcie podobało jej się wszystko i nie ma w tym zakresie zastrzeżeń (19%).

16% uczestników zwraca uwagę na możliwość podwyższania swoich kwalifikacji, a 13% na możliwość indywidualnego rozwoju (zgodnie z własnymi zainteresowaniami, w wybranych dziedzinach).

Niewielkie grupy mówią o ogólnym zadowoleniu, sprawnej organizacji oraz indywidualnym poradnictwie psychologicznym (po 6%).

Z kolei po 3% uczestników podaje, iż w organizacji ich udziału w projekcie podobały im się: możliwość pogłębiania wiedzy, zorganizowanie widoczne w działaniach pracownika PCPR, możliwość uczenia się konkretnych umiejętności, tj. komunikowania się w językach obcych, prowadzenia samochodu. Również po 3% uczestników zwraca uwagę na możliwość sfinansowania zakupu laptopa oraz ogólnie – przydatność udziału w projekcie w kontynuowaniu nauki. Taki sam odsetek uczestników (po 3%) podkreśla możliwość uzyskania pomocy finansowej oraz dobrą atmosferę uczestnictwa w projekcie.

3% uczestników nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

3. Co by Pani zmieniła/Pan zmienił w kwestii organizacji Pani/Pana udziału w projekcie systemowym?

Ze względu na możliwość udzielenia przez jednego uczestnika kilku odpowiedzi znajdujących się w różnych kategoriach, suma % uczestników udzielających odpowiedzi nie wynosi 100%.

Prawie połowa uczestników deklaruje, iż nie zmieniłaby niczego w kwestii organizacji jej udziału w projekcie systemowym (48%).

Niewielka grupa twierdzi, że nie ma w tym zakresie pomysłu (6%).

Nieliczni uczestnicy poruszają kwestie organizacyjne, tj. potrzebę wypełniania mniejszej liczby dokumentów, rozpuścić uczestnictwa w projekcie na początku roku, co pozwoliłoby wybrać dłużej trwające kursy, wydłużenie wyjazdów integracyjnych oraz zmniejszenie liczby godzin indywidualnego poradnictwa psychologicznego (po 3%).

Prawie $\frac{1}{3}$ uczestników nie udzieliła na to pytanie żadnej odpowiedzi (32%).

4. Gdyby miała Pani/miał Pan możliwość ponownie uczestniczyć w projekcie systemowym, to jakiego wsparcia oczekiwałaby Pani/oczekiwałby Pan?

Ze względu na możliwość udzielenia przez jednego uczestnika kilku odpowiedzi znajdujących się w różnych kategoriach, suma % uczestników udzielających odpowiedzi nie wynosi 100%.

Nieco mniej niż $\frac{1}{3}$ uczestników, jako formę wsparcia, z jakiego chciałaby skorzystać, gdyby miała możliwość ponownego uczestniczenia w projekcie, wymienia stworzenie jej możliwości uczestniczenia w kursach lub szkoleniach (29%). $\frac{1}{10}$ uczestników chciałaby takiego wsparcia, z jakiego skorzystała w 2010r. oraz możliwości podwyższania swoich kwalifikacji (po 10%). Niewielka grupa wymienia uczestnictwo w kursie komputerowym (6%), a pojedyncze osoby udział w innych konkretnych kursach (po 3%).

Pojedyncze osoby zwracają także uwagę na potrzebę sfinansowania kosztów uzyskania konkretnego certyfikatu (3%). Taki sam odsetek uczestników zaznacza, że w kolejnym roku – ze względu na wiek – nie będzie mógł wziąć udziału w projekcie systemowym, inna osoba stwierdza, iż nie potrzebuje uczestniczyć w kursach.

3% uczestników nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

**WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO
W GRUPIE UCZESTNIKÓW PROJEKTU SYSTEMOWEGO:
osoby niepełnosprawne**

**„Ocena własnych zasobów uczestnika projektu systemowego”
wypełniana przez uczestnika po podpisaniu deklaracji uczestnictwa w projekcie**

**„Ocena własnych zasobów uczestnika projektu systemowego”
wypełniana przez uczestnika po zakończeniu udziału w projekcie**

Oceny wypełniło 70 uczestników, w tym:
36 mężczyzn (co stanowi 51% tej grupy),
34 kobiety (co stanowi 49% tej grupy).

Wypełniając oceny, uczestnicy określali stopień posiadanych przez nich zasobów – poprzez zakreślenie jednej cyfry na skali od 0 do 4, gdzie:
„0” oznacza „nie posiadam”,
„4” oznacza „posiadam w dużym stopniu”.

a) sprawność psychofizyczna (funkcjonowanie organizmu)

W momencie rozpoczynania udziału w projekcie prawie połowa uczestników oceniła swoją sprawność psychofizyczną jako znajdującą się na średnim poziomie (49%), niewielu mniej jako znajdującą się na poziomie waszym niż średni (47%). Nieliczni określili swoją sprawność jako znajdującą się na niskim poziomie (3%). Nikt nie określił jej jako wysokiej ani nie stwierdził jej braku (po 0%).

Z kolei po zakończeniu udziału w projekcie już ponad połowa uczestników oceniła funkcjonowanie swojego organizmu na poziomie wyższym niż średni (57%). Pojawiła się także wyraźna grupa tych uczestników, którzy swoją sprawność psychofizyczną ocenili jako wysoką (22%). Znacznie zmalał odsetek tych uczestników, którzy po zakończeniu udziału w projekcie twierdzą, że ich sprawność psychofizyczna znajduje się na poziomie średnim (19%). Tylko 1% uczestników uważa, że obecnie ich sprawność znajduje się na poziomie niskim (1%). Nadal nikt nie stwierdził braku sprawności (0%).

1% uczestników – zarówno po rozpoczęciu udziału w projekcie, jak i po jego zakończeniu – nie odpowiedział na to pytanie lub wybrał więcej niż 1 dozwoloną odpowiedź.

b) znajomość własnych zasobów

60% uczestników, po rozpoczęciu udziału w projekcie, swoją znajomość własnych zasobów oceniło jako wyższą niż średnia, a prawie ¼ uczestników jako średnią (24%). Niewielu uważało, że zna własne zasoby w stopniu niskim (7%) oraz wysokim (9%). Żaden uczestnik nie zadeklarował, że nie zna własnych zasobów (0%).

Natomiast po zakończeniu udziału w projekcie już $\frac{1}{3}$ uczestników oceniło swoją znajomość własnych zasobów jako dużą (34%), a nieco ponad połowa jako wyższą niż średnia (52%). Pozostali ocenili ją jako średnią (12%) – i jest to wyraźnie niższy odsetek niż po rozpoczęciu udziału w projekcie. Już żaden uczestnik nie podał, iż zna własne zasoby w niskim stopniu (0%). Tylko 1% uczestników stwierdziło, że po zakończeniu udziału w projekcie nie zna swoich zasobów.

1% uczestników – po zakończeniu udziału w projekcie – nie odpowiedziało na to pytanie lub wybrało więcej niż 1 dozwoloną odpowiedź.

c) umiejętność skutecznego porozumiewania się z ludźmi

Po rozpoczęciu udziału w projekcie niemal połowa uczestników stwierdziła, że posiada umiejętność skutecznego porozumiewania się z ludźmi w stopniu powyżej średniego (47%), a $\frac{1}{3}$ – w stopniu wysokim (34%). Prawie $\frac{1}{5}$ uczestników zaś – w stopniu średnim (18%). Tylko 1% uczestników stwierdziło, że ich umiejętność skutecznego porozumiewania się z ludźmi znajduje się na poziomie niskim, natomiast nikt nie podał, że jej w ogóle nie posiada (0%).

Po zakończeniu udziału w projekcie już ponad połowa uczestników (54%) stwierdziła, że ich umiejętność skutecznego porozumiewania się z ludźmi znajduje się na poziomie powyżej średniego, a ponad $\frac{1}{3}$ – na poziomie wysokim (36%). Już tylko 9% uczestników tę swoją umiejętność oceniło na poziomie średnim. Nikt nie określił jej jako niskiej (0%) ani nie stwierdził jej braku (0%).

1% uczestników – po zakończeniu udziału w projekcie – nie odpowiedział na to pytanie lub wybrał więcej niż 1 dozwoloną odpowiedź.

d) umiejętność radzenia sobie z trudnościami

Po rozpoczęciu udziału w projekcie nieco ponad połowa uczestników określiła swoją umiejętność radzenia sobie z trudnościami na poziomie powyżej średniego (52%), nieco mniej niż $\frac{1}{3}$ uczestników – na poziomie średnim (27%). Posiadanie niskiej umiejętności radzenia sobie z trudnościami zadeklarowało 13% uczestników, a wysokiej – 7%. Tylko 1% uczestników stwierdziło, że nie posiada tej umiejętności.

Po zakończeniu udziału w projekcie nieco zwiększył się odsetek uczestników, którzy swoją umiejętność radzenia sobie z trudnościami ocenili na poziomie średnim (29%) oraz na poziomie powyżej średniego (53%). Wyraźny wzrost ocen nastąpił w przypadku poziomu wysokiego – 17% uczestników, a wyraźny spadek w przypadku poziomu niskiego – 0%. Uczestnicy, którzy twierdzą, iż nie posiadają tej umiejętności nadal stanowią 1% grupy.

e) wiedza na temat aktywnych metod poszukiwania pracy

Po rozpoczęciu udziału w projekcie $\frac{1}{3}$ uczestników deklarowała, iż ich wiedza na temat aktywnych metod poszukiwania pracy znajduje się na poziomie średnim oraz na poziomie powyżej średniego (po 33%). Wokół $\frac{1}{10}$ oscylowała liczba uczestników, którzy stwierdzili, że ich wiedza znajdowała się na poziomie wysokim (9%), niskim (13%) lub nie posiadają jej wcale (11%).

Po zakończeniu udziału w projekcie podobny odsetek uczestników, jak w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie uważa, że jego wiedza na temat aktywnych metod poszukiwania pracy znajduje się na poziomie średnim (32%) lub powyżej średniego (34%). Znaczący wzrost liczby uczestników nastąpił wśród tych, którzy uważają, że ich wiedza znajduje się na poziomie wysokim – 27%. Natomiast wyraźny spadek w przypadku uczestników, według których ich wiedza na temat aktywnych metod poszukiwania pracy znajduje się na poziomie niskim (1%) lub nie posiadają jej wcale (3%).

1% uczestników po rozpoczęciu udziału w projekcie oraz 3% uczestników po jego zakończeniu nie odpowiedziało na to pytanie lub wybrało więcej niż 1 dozwoloną odpowiedź.

f) chęć nawiązywania kontaktów z ludźmi

Prawie połowa uczestników, w momencie rozpoczynania udziału w projekcie stwierdziła, że ma wysoką chęć nawiązywania kontaktów z ludźmi (47%), a niewiele mniej (40%) – powyżej średniej. 12% uczestników swoją chęć nawiązywania kontaktów z ludźmi oceniło jako średnią, a tylko 1% jako niską. Żaden uczestnik nie zadeklarował, iż nie ma chęci nawiązywania kontaktów z ludźmi (0%).

Natomiast po zakończeniu udziału w projekcie znacząco wzrósł odsetek tych uczestników, którzy deklarują wysoką chęć nawiązywania kontaktów z ludźmi – 62%, a zmalał odsetek tych, którzy tę chęć obserwują u siebie na poziomie powyżej średniego (29%) oraz na poziomie średnim (7%). Uczestnicy, którzy twierdzą, iż ich chęć nawiązywania kontaktów z ludźmi jest na niskim poziomie,

nadal stanowią 1% grupy. Nadal żaden uczestnik nie zadeklarował, iż nie ma chęci nawiązywania kontaktów z ludźmi (0%).

1% uczestników – po zakończeniu udziału w projekcie – nie odpowiedziało na pytanie lub wybrało więcej niż 1 dozwoloną odpowiedź.

g) aktywność w kontaktach z ludźmi

Nieco ponad połowa uczestników, w momencie rozpoczynania udziału w projekcie stwierdziła, że ich aktywność w kontaktach z ludźmi znajduje się na poziomie powyżej średniego (52%). Około $\frac{1}{3}$ z kolei oceniła ją jako wysoką (31%), ponad $\frac{1}{10}$ jako średnią (14%). Tylko 3% uczestników stwierdziło, że ich aktywność w kontaktach z ludźmi była niska. Nikt nie przyznał, iż jest nieaktywny w kontaktach z ludźmi (0%).

Po zakończeniu udziału w projekcie oceny uczestników przesunęły się w widoczny sposób: zmalał odsetek tych, którzy swoją aktywność w kontaktach z ludźmi oceniają jako wyższą niż średnia (44%), a wzrósł odsetek tych, którzy tę aktywność oceniają jako wysoką (43%). Na mniej więcej tym samym poziomie pozostał odsetek tych uczestników, którzy swoją aktywność w kontaktach z ludźmi oceniają jako średnią (12%) i niską (1%). Nadal nikt nie deklaruje braku aktywności w kontaktach z ludźmi (0%).

h) znajomość własnych predyspozycji zawodowych

Po rozpoczęciu udziału w projekcie 43% uczestników zadeklarowało wyższą niż średnia znajomość własnych predyspozycji zawodowych. Nieco ponad $\frac{1}{5}$ uczestników obserwowała u siebie średnią znajomość własnych predyspozycji zawodowych (23%), a nieco mniej niż $\frac{1}{5}$ wysoką (18%). Z kolei 12% uczestników przyznało, że nie zna swoich predyspozycji zawodowych, a 4% zna je w stopniu niskim.

Po zakończeniu udziału w projekcie wzrósł odsetek tych uczestników, którzy deklarują wyższą niż średnia znajomość własnych predyspozycji zawodowych (49%), a znacząco wzrósł odsetek, tych którzy deklarują, iż w wysokim stopniu znają swoje predyspozycje zawodowe (30%). Zmalał natomiast odsetek tych uczestników, którzy uważają, iż mają średnią znajomość własnych predyspozycji zawodowych (17%) oraz tych, którzy twierdzą, iż ich w ogóle nie znają (0%). Uczestnicy, którzy twierdzą, iż ich znajomość w/w własnych predyspozycji jest na niskim poziomie, nadal stanowią 4% grupy.

Obserwacje pracownika merytorycznego

Wnioski inspektora z opinii o uczestnikach projektu systemowego: osobach niepełnosprawnych, wystawionych po podpisaniu deklaracji uczestnictwa w projekcie oraz po zakończeniu udziału w projekcie:

„70 osób niepełnosprawnych w ramach projektu systemowego „Program wsparcia społeczno – zawodowego osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze oraz osób niepełnosprawnych z powiatu opolskiego” skorzystało z zorganizowanej formy aktywnej integracji połączonej z elementami wypoczynku w ramach 15 – dniowego pobytu rehabilitacyjno – szkoleniowego w ośrodku rehabilitacyjnym w Jarosławcu. W trakcie pobytu osoby niepełnosprawne skorzystały z rehabilitacji odpowiedniej do rodzaju swojego schorzenia oraz zabiegów fizjoterapeutycznych.

Ponadto uczestniczyli w grupowym treningu skuteczności osobistej prowadzonym przez psychologa, w warsztatach grupowych z zakresu aktywnego poszukiwania pracy – prowadzonych

przez doradcę zawodowego, oraz skorzystali z poradnictwa indywidualnego prowadzonego przez doradcę zawodowego – z zakresu określenia swoich predyspozycji i możliwości zawodowych.

Uczestnictwo w projekcie systemowym u większości uczestników przyczyniło się do ogólnej poprawy sprawności psychofizycznej, pozwoliło w większym stopniu poznać swoje zasoby i możliwości oraz predyspozycje zawodowe.

Wśród uczestników można zauważyć zwiększoną aktywność w kontaktach z innymi ludźmi oraz chęć nawiązywania nowych znajomości. Znaczna część uczestników wykazuje bardzo duże zadowolenie z uczestnictwa w projekcie systemowym.

Ponadto, wśród większości uwidacznia się motywacja do kształcenia oraz deklaracja podjęcia edukacji, aby podnieść swoje kwalifikacje. Wydaje się, że motywacja ta została wzbudzona u wielu uczestników po kontakcie z doradcą zawodowym oraz podczas przebywania w grupie z innymi osobami niepełnosprawnymi.

Niewielka grupa uczestników, pomimo uczestnictwa w w/w warsztatach i indywidualnych konsultacjach, nie jest zainteresowana kontynuowaniem takiej formy wsparcia w przyszłości – zależy jej przede wszystkim na rehabilitacji zdrowotnej”.

Ankieta oceniająca udział w 2010r. w projekcie systemowym – pod kątem organizacyjnym wypełniana przez uczestnika po zakończeniu udziału w projekcie

Ankiety wypełniło 70 uczestników, w tym:
36 mężczyzn (co stanowi 51% tej grupy),
34 kobiety (co stanowi 49% tej grupy).

1. Jaka jest Pani/Pana ogólna ocena organizacji przez PCPR w Opolu Lubelskim Pani/Pana udziału w projekcie systemowym?

Prawie wszyscy uczestnicy uważają za dobrą organizację przez PCPR w Opolu Lubelskim ich udziału w projekcie systemowym (97%). Jedynie 3% uczestników ocenia ją jako przeciętną. Nikt nie ocenił jej jako złej (0%).

2. Co się Pani/Panu podobało w organizacji Pani/Pana udziału w projekcie systemowym?

Ze względu na możliwość udzielenia przez jednego uczestnika kilku odpowiedzi znajdujących się w różnych kategoriach, suma % uczestników udzielających odpowiedzi nie wynosi 100%.

Ponad $\frac{1}{3}$ uczestników (37%) stwierdza, iż w organizacji ich udziału w projekcie systemowym podobało im się wszystko i nie widzą potrzeby dokonywania zmian.

Nieco mniej niż $\frac{1}{5}$ deklaruje, że podobały im się: rehabilitacja, zabiegi lecznicze (17%) oraz dobra organizacja (16%). Z kolei po 10% uczestników podaje, iż w organizacji ich udziału w projekcie podobały im się: warunki mieszkaniowe, szkolenia, szczególnie szkolenie prowadzone przez psychologa. Nieco mniej, bo po 7% uczestników przyznaje, że podobał się im ośrodek rehabilitacyjny i oferowany w nim program artystyczny. Podobny odsetek (6%) docenia: obsługę w ośrodku, wyżywienie, transport, szkolenie prowadzone przez doradcę zawodowego, grupowa forma pobytu, zorganizowany czas wolny (propozycje spędzenia czasu wolnego).

3% uczestników deklaruje, że podobała im się kadra PCPR przygotowująca i obsługująca ich udział w projekcie.

Pojedynczy uczestnicy wymieniają inne pozytywne elementy ich udziału w projekcie (po 1%).

3. Co by Pani zmieniła/Pan zmienił w kwestii organizacji Pani/Pana udziału w projekcie systemowym?

Ze względu na możliwość udzielenia przez jednego uczestnika kilku odpowiedzi znajdujących się w różnych kategoriach, suma % uczestników udzielających odpowiedzi nie wynosi 100%.

Nieco ponad $\frac{3}{4}$ uczestników twierdzi, że nie zmieniliby niczego w kwestii organizacji ich udziału w projekcie systemowym (76%). Około $\frac{1}{10}$ uczestników (9%) porusza kwestie związane ze szkoleniami (m.in.: poszerzenie tematyki o zagadnienia prawa pracy czy zwiększenie liczby godzin). Nieco mniej uczestników – 6%, uważa, że warto byłoby usprawnić transport do i z ośrodka rehabilitacyjnego, szczególnie w kierunku skrócenia czasu podróży. Po 3% uczestników chciałoby możliwości uczestniczenia w indywidualnym wyjeździe oraz takiego ułożenia grafiku w trakcie pobytu w ośrodku, by szkolenia nie kolidowały z zabiegami.

Pojedynczy uczestnicy przyznają, że nie mają pomysłu na ewentualną zmianę lub podają inne propozycje (po 1%).

4. Gdyby miała Pani/miał Pan możliwość ponownie uczestniczyć w projekcie systemowym, to jakiego wsparcia oczekiwałaby Pani/oczekiwałby Pan?

Ze względu na możliwość udzielenia przez jednego uczestnika kilku odpowiedzi znajdujących się w różnych kategoriach, suma % uczestników udzielających odpowiedzi nie wynosi 100%.

$\frac{1}{3}$ uczestników (33%), jako formę wsparcia, z jakiego chciałaby skorzystać, gdyby miała możliwość ponownego uczestniczenia w projekcie, wymienia kurs komputerowy. Inne kursy wymienia dużo mniejszy odsetek uczestników (po 3% i 1%).

Nieco mniej niż $\frac{1}{3}$ uczestników jest zainteresowana turnusem rehabilitacyjnym (29%), a 20% rehabilitacją w ogóle.

Nieco ponad $\frac{1}{10}$ uczestników wskazuje, iż chciałaby: pojechać na zorganizowany turnus rehabilitacyjny (14%), skorzystać z takiego wsparcia, jakie uzyskała w 2010r. (13%), uczestniczyć w szkoleniach prowadzonych przez doradcę zawodowego (13%) oraz psychologa (11%). Nieco mniej – 9% uczestników mówi ogólnie o potrzebie szkoleń zawodowych.

Indywidualny turnus rehabilitacyjny cieszy się zainteresowaniem 6% uczestników, a kurs języka angielskiego 4%.

Po 3% uczestników chciałoby zwiększenia liczby spotkań lub godzin zajęć z psychologiem, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz wsparcia finansowego (w tym przeznaczonego na zabiegi rehabilitacyjne).

Pojedynczy uczestnicy wymieniają inne potrzeby w zakresie wsparcia oferowanego w projekcie systemowym (po 1%).

IV Podsumowanie

Realizacja w 2010r. przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu Lubelskim projektu systemowego przyniosła różnorakie korzyści – zarówno wymierne, policzalne, jak i tzw. miękkie. Korzyści te można rozpatrywać także w oparciu o kryterium sfer funkcjonowania uczestników projektu, na jakie oddziałują.

Ze strony instytucjonalnej, dzięki realizacji projektu systemowego, możliwe stało się dofinansowanie środkami EFS realizacji zadań publicznych określonych w ustawie o pomocy społecznej oraz w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej i zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w wymiarze oraz formach dotychczas trudnych do zastosowania.

Dzięki temu PCPR mogło dalej wdrażać zaadaptowany w 2008r. system wsparcia swoich klientów – wartość dodana projektu systemowego to bowiem poszerzenie ofert pomocowej PCPR o aktywne formy wspierania podopiecznych, które bez wsparcia EFS nie mogłyby być w tym czasie realizowane.

Wszystko to wpłynęło pozytywnie na rozwój potencjału PCPR w Opolu Lubelskim w zakresie stosowania form aktywnej integracji, czyli w obszarze działania na rzecz zmniejszania wykluczenia społecznego. Dzięki temu w większym stopniu możliwa jest poprawa integracji społecznej oraz wzrost spójności społecznej w powiecie opolskim.

Z kolei rozpatrując korzyści z realizacji projektu systemowego ze strony pojedynczych klientów PCPR w Opolu Lubelskim, można stwierdzić, iż przede wszystkim projekt systemowy ułatwił im dostęp do rynku pracy. Jako osoby zagrożone wykluczeniem społecznym otrzymali oni bowiem narzędzia, dzięki którym zwiększy się ich wartość jako potencjalnych pracowników, a tym samym nastąpi poprawa ich konkurencyjności na rynku pracy.

Z informacji zwrotnych udzielonych przez uczestników projektu systemowego – w formie wypełnionych ankiet ewaluacyjnych oraz rozmów z pracownikami merytorycznymi PCPR – wynika, że wysoko oceniają swój udział w projekcie systemowym.

Biorąc pod uwagę powyższe wnioski, zasadnym jest kontynuowanie realizacji przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu Lubelskim projektu systemowego w kolejnych latach – zgodnie z umową podpisaną w tej sprawie z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Lublinie.

Raport sporządziła:

Agnieszka Szkutnicka – koordynator projektu systemowego w 2010r.

